

Postgraduaat

VOEDING EN ONCOLOGIE

Kanker is een complexe en zeer aangrijpende aandoening, waarmee één op drie Belgen, gedurende zijn of haar leven, wordt geconfronteerd. De fysieke en emotionele impact tijdens de behandelings-, de herstel- of palliatieve fase is groot. Tijdens elk van deze fases speelt voeding een belangrijke rol. Voedingsinterventies zijn immers ondersteunend bij de behandeling en dat zowel in de curatieve als palliatieve fase. Daarnaast zijn er een aantal patiënten met alternatieve dieetwensen, om zo zelf controle uit te oefenen op het eigen ziekteverloop. Als oncologische diëtiste is het belangrijk te weten in welke mate je mee kan gaan in de wens van de patiënt. Kunnen inschatten hoe veilig of onveilig de dieetwens van de patiënt is, is hierbij cruciaal.

De opleiding voorziet een ruim aanbod aan biomedische oncologische-, en diëtetische wetenschappen, met een stevige theoretische basis om evidence based te werken als diëtiste in de sector van de kankerzorg. Hierdoor kun je snel en adequaat de specifieke voedingsnoden en zorg bij kankerpatiënten herkennen, inschatten, begeleiden of aanpakken. Op stage leer je je aanpassen op diverse terreinen van oncologische voedingszorg.

Je kan ervaring opdoen op diensten van oncologie, hematologie, radiotherapie en palliatieve zorg. Je leert er voedingszorg te verlenen op een gestructureerde, ethisch en wetenschappelijk verantwoorde wijze.

VOOR WIE

De opleiding richt zich vooral tot professionele bachelors in de voedings- en dieetkunde, die zich willen verdiepen in de oncologische diëtetik. Andere zorgverleners zijn welkom in de opleiding en ontvangen een attest van deelname.

WAAROM DEELNEMEN?

Je wil kankerpatiënten op een intensieve manier begeleiden bij hun voeding. Je wil op de hoogte zijn van de mogelijke behandelingen en mogelijke nevenwerkingen. Je informeert, observeert en stimuleert de patiënten vóór, tijdens en na de behandeling. Je wil veerkrachtig zijn, want je hebt te maken met de emoties van patiënten en naasten.

PRAKTISCHE INFO

De opleiding, goed voor 21 studiepunten, bestaat uit 4 opleidingsonderdelen

- De fundamentele aspecten van kanker en kankerbehandeling : 5 SP
- Oncologische diëtetik: 7SP
- Voeding en oncologie bij bijzondere doelgroepen: 4SP
- Stage oncologie: 5 SP

Na het succesvol doorlopen van de 4 opleidingsonderdelen, kunnen professionele bachelors in de voedings- en dieetkunde, het getuigschrift van oncologische diëtist bekomen door deelname aan de evaluatie.

De evaluatie bestaat uit een schriftelijk examen en de beoordeling van de stage en het stageverslag door de stagementor.

Data

De lesdagen zijn donderdagen. (Zie kalender) 08.30u tot 17.00u. Indien afstandsonderwijs wordt georganiseerd, is een afwijking op de timing mogelijk.

Locatie

UC Leuven-Limburg, Campus Gasthuisberg
Herestraat 49, 3000 Leuven

UC Leuven-Limburg, Campus Liza
Schiepse Bos 5, 3600 Genk

Een aantal lessen zullen online doorgaan

Prijs

€1250

Postgraduaat Voeding en Oncologie

Overzicht modules

Module 1: Fundamentele aspecten van kanker en kankerbehandeling (5sp)

1. Inhoud

Inzicht in de prevalentie, ontstaansfactoren, het carcinogene proces en de daaraan gekoppelde metabole ontregeling en de behandelmethodes zijn voorwaarden om een goed voedingsbeleid op te kunnen stellen. Daarnaast gaat er ook aandacht naar het voeren van gesprekken met oncologische patiënten en het dragen van zorg voor jezelf.

- Fundamentele aspecten van kanker
- Erfelijkheid-, celbiologie en kanker
- Epidemiologie, primaire en secundaire preventie in de oncologie
- Diagnostiek, medische beeldvorming en staging/opvolging in de oncologie
- Behandelvormen en neveneffecten
- Farmacologie en neveneffecten
- Communicatie

2. Studiemateriaal

Lespresentaties en cursusmateriaal, indien beschikbaar gesteld door de betrokken lectoren/professoren

3. Werkvormen

- (Activerend) hoorcollege
- Interactiecollege/responsiecollege
- Overdracht en leergesprek
- Actieve deelname studenten
- Gebruik van powerpoint presentatie en beeldmateriaal
- Toledo

4. Evaluatie

Schriftelijk examen: 23/12/2021

5. Programma

02/09/2021	Leuven	8.30 u – 12.30 u Fundamentele aspecten van kanker, celbiologie en erfelijkheid
		13.00 u – 17.00 u Epidemiologie, primaire en secundaire preventie
16/09/2021	Leuven	8.30 u – 12.30 u Diagnostiek, medische beeldvorming en staging/opvolging in de oncologie
		13.00 u – 17.00 u Behandelvormen en neveneffecten Farmacologie en neveneffecten
30/09/2021	Genk	8.30 u – 12.30 u In gesprek met de oncologische patiënt Slecht nieuwsgesprek Motiveren Zelfzorg voor de oncologische diëtist: goede zorg begint bij jezelf
		13.00 u – 17.00 u Symptoom management en palliatieve zorg. Vermoeidheid bij kanker en pijnbestrijding ter ondersteuning van de voedingsinterventie

Module 2: Oncologische diëtetiek (7sp)

1. Inhoud

Kanker kent veel verschillende vormen, verschillende stadia en heeft niet bij iedereen dezelfde impact en voedingsproblemen tot gevolg. De voedingsinterventie bij oncologische patiënten is daarom maatwerk.

- Klinisch redeneren bij kanker combineert medische kennis met observaties en interpretaties van de zorgverlener en ligt aan de basis voor de juiste diëtistische diagnose. Hierbij worden gestructureerde argumenten gewogen en keuzes gemaakt. Bij kanker is dit vaak niet eenvoudig. Door de ziekte, behandeling en mogelijke bijwerkingen zijn immers verschillende factoren van belang.
  - Klinisch redeneren bij de oncologische patiënt
  - Klinisch redeneren voor juiste diagnose, voedingsbeleid en interventie
  - Gewichtsverlies en ondervoeding

2. Studiemateriaal

Lespresentaties en cursusmateriaal, indien beschikbaar gesteld door de betrokken lectoren/professoren

3. Werkvormen

- (Activerend) hoorcollege
- Interactiecollege/responsiecollege
- Overdracht en leergesprek
- Casuïstiek
- Actieve deelname studenten
- Gebruik van powerpoint presentatie en beeldmateriaal
- Toledo

4. Evaluatie

Schriftelijk examen: 3/1/2022

5. Programma

07/10/2021	Online	8.30 u – 10.30 u Tumoren van het spijsverteringsstelsel
		10.30 u – 12.30 Voeding en kanker, de wetenschappelijke nuance
		13.00 u – 17.00 u Voeding bij kanker, handvaten voor de diëtist (algemeen en toegepast op tumoren van het verteringsstelsel)
21/10/2021	Genk	8.30 u – 10.30 u Refeeding syndroom, wat als voeden gevaarlijk wordt
		10.30 u – 12.30 u Refeeding, Psychologisch benadert
		13.00 u – 17.00 u Voeding bij kanker, als eten moeilijk wordt. Bijvoeding, sondevoeding, TPN, alternatieve dieetwensen
28/10/2021	Leuven of Online	8.30 u – 10.30 u Tumoren van de borst en vrouwelijke geslachtsorganen
		10.30 u – 12.30 u Hoofd-, halstumoren

- 28/10/2021 Online 13.00 u – 17.00 u
Voeding bij:
- Hoofd-, halstumoren en radiotherapie ter hoogte van de slokdarm
    - Dysfagie, odynofagie, mucositis, oesofagitis
  - Mamma en urologische oncologie
  - Gewichtsstabilisatie, -verlies en -toename

Combinatie van theorie en casuïstiek

- 18/11/2021 Genk 8.30 u – 12.30 u
Tumoren van long, pleura en mediastinum
Acute en chronische leukemie
Maligne aandoeningen van het lymfatisch systeem en weke delen
Huidtumoren
- 13.00 u – 17.00 u
Toegepaste casuïstiek

Module 3: Voeding en oncologie bij bijzondere doelgroepen (4sp)

1. Inhoud

Kinderen en ouderen worden beschouwd als kwetsbare groepen met specifieke voedingsnoden. Binnen deze module wordt er dieper ingegaan op deze voedingsnoden in relatie tot kanker. Ook zal er aandacht geschonken worden aan antropometrische bepalingen en aan sarcopenie.

2. Studiemateriaal

Lespresentaties en cursusmateriaal, indien beschikbaar gesteld door de betrokken lectoren/professoren

3. Werkvormen

- (Activerend) hoorcollege
- Interactiecollege/responsiecollege
- Casuïstiek
- Actieve deelname studenten
- Gebruik van powerpoint presentatie en beeldmateriaal, Toledo

4. Evaluatie

Schriftelijk examen: 3/1/2022

5. Programma

- 2/12/2021 Leuven 8.30 u – 10.30 u
Kanker bij kinderen, pathologie
- 10.30 u – 12.30 u
Kanker bij kinderen, psychologie
- 13.00 u – 17.00 u
Voeding bij kinderen met kanker
- 9/12/2021 Leuven 8.30 u – 10.30 u
Transmurale zorg
- 10.30 u – 12.30 u
Kanker bij ouderen
- 13.00 u – 15.00 u
Spierbehoud versus spierherstel, hoe begin je eraan
- 15.00 u – 17.00 u
Voeding bij ouderen met kanker

16/12/2021	Genk	8.30 u – 12.30 u Antropometrie bij diverse oncologische doelgroepen
		13.00 u – 14.00 u Stichting tegen kanker
		14.00 u – 15.00 u Toelichting VBVD, commissie oncologie
		15.00 u – 16.30 u Toelichting Kom op tegen kanker

Module 4: Stage oncologie (5sp)

1. Inhoud

Tijdens een stage van 150 uren wordt de vergaarde kennis toegepast in de praktijk. De stageplaats kan een dienst oncologie of palliatief dagcentrum zijn en is zelf te kiezen in overleg met de coördinator

2. Studiemateriaal

Lespresentaties en cursusmateriaal van module 1, 2 en 3.
Stagedraaiboek

3. Evaluatie

De evaluatie van de stage gebeurt door de stagementor op de stageplaats, indien nodig in samenspraak met de stagebegeleider aangeduid door UC Leuven-Limburg

5. Programma

De stageperiode is zelf in te vullen, in samenspraak met de stagementor, en loopt tussen:

- 4 januari tot 17 juni 2022
- Indienen stageverslag ten laatste 17 juni 2022

ALGEMENE VOORWAARDEN

Uw inschrijving kan kosteloos per e-mail geannuleerd worden tot 10 werkdagen vóór de opleiding. Indien uw annulering later bij ons toekomt, is de volledige inschrijvingsprijs verschuldigd. Wie niet kan deelnemen, kan zich kosteloos laten vervangen na melding per e-mail. Indien de inschrijving via een werkgever is gebeurd en deze laat na te betalen, is de deelnemer persoonlijk gehouden tot het betalen van de schuld.

UC Leuven Limburg kan niet verantwoordelijk gesteld worden voor eventuele wijzigingen in het programma, in geval van overmacht.

INSCHRIJVING

<https://www.ucll.be/studeren/verder-studeren/postgraduaat-voeding-en-oncologie-0>

BIJKOMENDE INFORMATIE:

Coördinator: greet.schoofs@ucll.be

Administratieve medewerker: hilde.dejonghe@ucll.be

